

Підстави для звільнення військовослужбовців в умовах воєнного стану (зі змінами від 18 травня 2024 року)

**Однакові для військовослужбовців, призваних під час мобілізації,
та для військовослужбовців контрактної служби:**

1. За віком: граничний вік перебування на службі – 60 років.
2. За станом здоров'я:
  - на підставі висновку (постанови) військово-лікарської комісії про непридатність до військової служби з виключенням з військового обліку.
  - на підставі висновку ВЛК про тимчасову непридатність до військової служби з переоглядом через 6-12 місяців
  - на підставі довідки МСЕК про наявності інвалідності (будь-якої групи)
3. У зв'язку з набранням законної сили обвинувальним вироком суду, яким призначено покарання у виді позбавлення волі або обмеження волі
4. У зв'язку із звільненням з полону (якщо військовослужбовці не висловили бажання продовжувати військову службу);
5. У зв'язку із скороченням штатів або проведенням організаційних заходів - у разі неможливості їх використання на службі (для осіб вищого офіцерського складу);
6. У зв'язку із призначенням (обранням) на посаду або перебуванням на посаді судді, судді Конституційного Суду України, члена Вищої ради правосуддя, члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, керівника служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя, його заступника, дисциплінарного інспектора Вищої ради правосуддя.
7. За сімейними обставинами (перелік нижче).

Додатково для військовослужбовців контрактної служби:

8. У зв'язку з закінченням строку служби (якщо військовослужбовці не висловили бажання продовжувати військову службу) у разі закінчення строку контракту, укладеного під час дії воєнного стану;
9. За власним бажанням (для військовослужбовців із числа іноземців та осіб без громадянства, які проходять військову службу за контрактом у Збройних Силах України, Державній спеціальній службі транспорту та Національній гвардії України), але не раніше шести місяців проходження ними безперервної військової служби.

Сімейні підстави для звільнення (як для мобілізованих так і для контрактників):

- військовослужбовці-жінки - у зв'язку з вагітністю та які перебувають у відпустці для догляду за дитиною до 3 років, а також якщо дитина потребує догляду, але не більш як до досягнення нею 6 років;
- дружина, якщо обоє із подружжя проходять військову службу і мають дитину (дітей) віком до 18 років;
- перебування на утриманні у військовослужбовця трьох і більше дітей віком до 18 років, крім тих, які мають заборгованість із сплати аліментів більш ніж за 3 місяці;

- військовослужбовці, які мають дитину (дітей) віком до 18 років, якщо другий з батьків такої дитини (дітей) помер, позбавлений батьківських прав, визнаний зниклим безвісти або безвісно відсутнім, оголошений померлим, відбуває покарання у місцях позбавлення волі, а також коли особа самостійно виховує та утримує дитину за рішенням суду або запис про батька такої дитини внесено "зі слів матері";
- військовослужбовці, які є усиновлювачами, опікунами, піклувальниками, прийомними батьками, батьками-вихователями, патронатними вихователями, на утриманні яких перебуває дитина-сирота (діти-сироти) або дитина (діти), позбавлена (позбавлені) батьківського піклування, віком до 18 років;
- виховання військовослужбовцем дитини з інвалідністю віком до 18 років, у разі відсутності інших осіб, які зобов'язані її виховувати;
- утримання військовослужбовцем повнолітньої дитини, яка є особою з інвалідністю I чи II групи;
- виховання військовослужбовцем дитини, хворої на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку та інші тяжкі хвороби, але якій не встановлено інвалідність, за умови що такі особи не мають інших працездатних осіб, зобов'язаних відповідно до закону їх утримувати;
- необхідність здійснювати постійний догляд за дружиною (чоловіком) з числа осіб з інвалідністю I чи II групи;
- необхідність здійснювати догляд за дружиною (чоловіком) з числа осіб з інвалідністю III групи, встановленої внаслідок онкологічного захворювання, відсутності кінцівок (кінцівки), кистей рук (кісті руки), стоп ніг (стопа ноги), одного з парних органів, або за наявності у дружини (чоловіка) з числа осіб з інвалідністю III групи онкологічного захворювання, психічного розладу, церебрального паралічу або інших паралітичних синдромів;
- необхідність здійснювати постійний догляд за одним із своїх батьків чи батьків дружини (чоловіка), з інвалідністю I чи II групи, за умови відсутності інших членів сім'ї першого чи другого ступеня споріднення такої особи або якщо інші члени сім'ї першого чи другого ступеня споріднення самі потребують постійного догляду за висновком МСЕК чи ЛКК;
- необхідність здійснювати постійний догляд за членом сім'ї другого ступеня споріднення, який є особою з інвалідністю I або II групи, за умови відсутності інших членів сім'ї першого та другого ступенів споріднення такої особи або якщо інші члени сім'ї першого та другого ступенів споріднення самі потребують постійного догляду за висновком МСЕК чи ЛКК;
- у зв'язку з необхідністю здійснення опіки над особою, визнаною судом недієздатною, за умови що за такою особою не здійснюється піклування (опіка) іншими особами;
- якщо їхні близькі родичі загинули або пропали безвісти під час безпосередньої участі у АТО, а також під час забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії проти України під час дії воєнного стану;
- якщо їхнім близьким родичам посмертно присвоєно звання Герой України (листопад 2013 року - лютий 2014 року).